

Informacja dla pacjenta o proponowanej procedurze medycznej
I. Nazwa proponowanej procedury medycznej (zabiegu, badania)
Tomografia komputerowa z podaniem kontrastu
II. Rozpoznanie: .....
III. Wskazania, oczekiwane korzyści z wykonania proponowanej procedury będącej powodem zgłoszenia się pacjenta
<p>Wskazaniem do wykonania zabiegu są różnego rodzaju zmiany chorobowe powodujące konieczność obrazowej oceny struktur narządów oraz wykrycia nieprawidłowości w ich budowie.</p> <p>Oczekivaną korzyścią jest ustalenie (potwierdzenie) rozpoznania i określenie sposobu dalszego leczenia.</p>
IV. Podstawowe informacje o proponowanej procedurze
<p>Tomografia komputerowa (TK) jest badaniem obrazowym uwidaczniającym warstwowo ciało ludzkie, przy wykorzystaniu aparatu rentgenowskiego i komputera. Badanie polega na prześwietleniu danego odcinka ciała wiązką promieni i pomiarze ich pochłaniania przez tkanki o różnej gęstości.</p> <p>Pacjent powinien poinformować bezwzględnie lekarza prowadzącego o:</p> <ol style="list-style-type: none">
1) zażywaniu przewlekłe leków, w szczególności: leków z grupy metforminy, interleukiny 2, niesterydowych leków przeciwzapalnych, aminoglikozydów, beta-blokerów;
2) uczuleni na leki i inne substancje chemiczne;
3) w przypadku kobiet – o ciąży lub jej podejrzeniu;
4) ewentualnych powikłaniach, jeżeli miał wcześniej przeprowadzane badanie TK z użyciem środka cieniującego. <p>Badanie tomografii komputerowej z podaniem kontrastu tzw. środka cieniującego jest badaniem wykonywanym za pomocą tomografu komputerowego, z wykorzystaniem promieniowania rentgenowskiego i trwa około 10-15 minut. Wykonywane jest przez technika rtg pod nadzorem lekarza radiologa. Podczas badania pielęgniarka podaje w zależności od badanej okolicy dożylnie (za pomocą automatycznego wstrzykiwacza), doustnie lub doodbytniczo indywidualnie dobrany środek cieniujący. Środek cieniujący znacznie poprawia skuteczność diagnostyczną. Badanie wykonuje się w pozycji leżącej.</p> <p>Przed badaniem pacjent pozostaje na czczo przez co najmniej 5-6 godzin, a w przeddzień badania zaleca się wypicie około jednego litra niegazowanej wody. W dniu badania należy zażyć przyjmowane leki, popijając niewielką ilością wody.</p> <p>Konieczne jest dostarczenie wyniku poziomu kreatyniny we krwi oraz wyniki i zdjęcia poprzednich badań TK, USG, RTG i RM (rezonans magnetyczny) oraz dokumentacji medycznej pacjenta.</p> <p>W przypadku badań przeprowadzanych w trybie ambulatoryjnym na badanie pacjent przychodzi z dorosłą osobą towarzyszącą. Należy zabrać ze sobą niegazowaną wodę mineralną, aby niezwłocznie po badaniu rozpocząć nawadnianie. Chorzy na cukrzycę powinni zabrać ze sobą posiłek na wypadek wystąpienia objawów niedocukrzenia.</p>

Nazwisko i imię
PESEL

Badanie TK u kobiet w ciąży jest bezwzględnie przeciwwskazane. Wyjątkowe przypadki są indywidualnie rozpatrywane przez lekarza prowadzącego i wykonywane za dodatkową pisemną zgodą pacjentki.

W pierwszej dobie po badaniu kontrastu zaleca się wypicie około dwóch litrów niegazowanej wody

Jeżeli u pacjenta występuje:

- 1) nadczynność tarczycy lub choroba Gravesa-Basedowa - konieczna jest konsultacja i zgoda endokrynologa na podanie środka kontrastowego;
- 2) reakcja uczuleniowa na środek kontrastowy w przeszłości lub astma – zalecana jest premedykacja: 30 mg prednizolonu (lub 32 mg metyprednizolonu) p.o. na 12 i 2 godz. przed podaniem środka kontrastowego;

W przypadku pacjentów z cukrzycą zażywających leki przeciwcukrzycowe z grupy metforminy (np. Metformax, Siofor, Glucophage, Gluformin, Metifor, Metfogamma, Formetic, Edform, Avamina), konieczne jest odstawienie leków na 48 godzin przed badaniem. Ich ponowne włączenie może nastąpić po 48 godz. po badaniu, po sprawdzeniu poziomu kreatyniny w surowicy krwi. Należy zażyć inny lek przeciwcukrzycowy. Zaleca się odstępek pomiędzy podaniami środka kontrastowego min. 48 godz. u pacjentów z prawidłowym poziomem GFR oraz na 72 godz. u osób z cukrzycą lub obniżonym poziomem GFR. Jeśli wystąpi ostre upośledzenie czynności nerek po podaniu środka cieniującego, to kolejne użycie środka cieniującego można wykonać jeśli GFR wróci do wartości wyjściowych.

Czynniki podwyższonego ryzyka nefropatii pokontrastowej (uszkodzenia nerek):

- wiek pow. wiek powyżej 70-go roku życia,
- cukrzyca,
- nadciśnienie tętnicze,
- odwodnienie
- choroby nerek

Narzędzia wykorzystywane podczas procedury rutynowo poddawane są zautomatyzowanym i kontrolowanym procesom dezynfekcji i sterylizacji, a także używany jest sprzęt jednorazowy, co zapewnia najwyższy poziom bezpieczeństwa i higieny.

V. Ewentualne inne sposoby postępowania

Nie ma alternatywnych metod diagnostycznych pozwalających na osiągnięcie analogicznych możliwości w porównaniu do zaproponowanej metody.

VI. Potencjalne powikłania i ryzyko związane z proponowaną procedurą

Pomimo dużego doświadczenia i staranności wykonujących procedurę może dojść do powikłań. W czasie procedury przestrzegane są rygory aseptyki, ale nie można wykluczyć ryzyka zakażenia.

Możliwe powikłania po podaniu środka cieniującego mogą wystąpić już bardzo wcześnie, najczęściej do 20 minut od padania kontrastu. Do takich objawy niepożądanych mogą należeć:

- uczucie gorąca,
- nudności,
- wymioty,
- pokrzywka,
- obrzęk krtani,

- skurcz oskrzeli,
- spadek ciśnienia tętniczego krwi,
- **ostra pokontrastowa nefropatia,**
- drgawki,
- napad padaczkowy,
- wstrząs,
- zatrzymanie krążenia.

Występują one bardzo rzadko i co do zasady są przemijające, dlatego po badaniu chory ambulatoryjny pozostaje w poczekalni przez 30 min pod obserwacją pielęgniarki. Pacjent z oddziału po badaniu wraca na oddział pod opieką pielęgniarki.

Możliwe jest także wystąpienie innych nie zawsze możliwych do przewidzenia powikłań. Większość wymienionych powikłań może wymagać dalszego leczenia, może być także przyczyną zagrożenia życia.

VII. Potencjalne skutki (powikłania) odległe związane z proponowaną procedurą

Możliwe skutki uboczne, odległe po podaniu środka cieniującego mogą wystąpić w czasie od 1 godziny do 1 tygodnia po podaniu kontrastu. Do takich skutków niepożądanych mogą należeć:

- bóle głowy,
- bóle mięśniowo - szkieletowe,
- gorączka,
- reakcje skórne.

VIII. Możliwe następstwa rezygnacji z proponowanej procedury

Odstąpienie od proponowanej procedury diagnostycznej utrudnia diagnostykę i może przyczynić się do dalszego postępu choroby w związku z opóźnieniem w podjętym leczeniu. W konsekwencji może to stanowić zagrożenie dla życia.

FORMULARZ ZGODY PACJENTA

I. Oświadczenia pacjenta

Ankieta dot. przeciwwskazań do podania kontrastu i ryzyka wystąpienia powikłań nefrotoksycznych (proszę zakreślić właściwy kwadrat):

- tak nie - nadczynność tarczycy,
- tak nie - choroba Gravesa-Basedowa,
- tak nie - reakcja uczuleniowa na środek kontrastowy w przeszłości,
- tak nie - astma,
- tak nie - niewydolność nerek, białkomocz, dna moczanowa,

Nazwisko i imię
PESEL

- tak nie - niewydolność układu krążenia i układu oddechowego,
- tak nie - jaskra,
- tak nie - cukrzyca,
- tak nie - jednoczesne stosowanie leków nefrotoksycznych (uszkodzające nerki)
np. niesterydowych leków przeciwzapalnych.

Niniejszym oświadczam, że:

- 1) zapoznałem/łam* się z treścią formularza informacji o proponowanej procedurze medycznej tj. **wykonanie tomografii komputerowej z podaniem kontrastu** oraz zostałem/łam* poinformowany/na* przez ..... o proponowanym rodzaju leczenia;
- 2) zostałem/am poinformowany/a moim stanie zdrowia, rozpoznaniu, możliwościach i proponowanych metodach diagnostycznych i leczniczych, o dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania lub zaniechania, spodziewanym wyniku leczenia oraz rokowaniu, a także o alternatywnych metodach leczenia, lekarz wytłumaczył mi wyczerpująco naturę mojej choroby oraz przedstawił cel zabiegu, jak i możliwe powikłania oraz ryzyko związane z zaproponowanym leczeniem;
- 3) podczas wywiadu lekarskiego i badania oraz w ww. ankiecie nie zatałem/łam* istotnych informacji dotyczących stanu zdrowia, badań oraz przebytych chorób;
- 4) miałem/łam* możliwość zadawania pytań dotyczących proponowanego leczenia i otrzymałem/łam* na nie odpowiedź, a uzyskane informacje są dla mnie zrozumiałe.

.....
Data i podpis pacjenta

.....
Data i podpis przedstawiciela ustawowego

Po wystarczającym czasie do namysłu oświadczam, że wyrażam dobrowolnie zgodę na przeprowadzenie proponowanej procedury medycznej – wykonanie tomografii komputerowej z podaniem kontrastu.

.....
Data i podpis pacjenta

.....
Data i podpis przedstawiciela ustawowego

Po wystarczającym czasie do namysłu oświadczam, że **nie wyrażam zgody na przeprowadzenie proponowanej procedury medycznej – wykonanie tomografii komputerowej z podaniem kontrastu** i oświadczam, że zostałam poinformowany/a o możliwych negatywnych konsekwencjach takiej decyzji dla mojego zdrowia i życia.

Uzasadnienie przez pacjenta/przedstawiciela ustawowego odmowy wyrażenia zgody na przeprowadzenie proponowanej procedury medycznej:

.....
.....

.....
Data i podpis pacjenta

.....
Data i podpis przedstawiciela ustawowego

II. Oświadczenia lekarza

.....
* Niepotrzebne skreślić.

.....
Nazwisko i imię
PESEL

Oświadczam, że przedstawiłem pacjentowi oraz jego/jej przedstawicielowi ustawowemu* planowany sposób leczenia zgodnie z prawdą i posiadaną wiedzą medyczną, udzieliłem informacji umożliwiających świadome wyrażenie zgody bądź świadomą odmowę na udzielanie świadczeń zdrowotnych oraz poinformowałem o możliwych zagrożeniach i powikłaniach, które mogą wystąpić w przebiegu lub wyniku proponowanej procedury medycznej.

.....
(data, podpis i pieczęć lekarza)

Podpisanie formularza przez pacjenta jest niemożliwe z powodu

.....
.....

.....
(data, podpis i pieczęć lekarza)

Nazwisko i imię
PESEL